

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-01-20
Besvaras senast
2021-02-03

Till kultur- och demokratiminister Amanda Lind (MP)

2020/21:331 Lagliga åsiktsyttringar på reglerade marknader

Att fritt få uttrycka sin åsikt är kärnan i en demokrati och en grundlagsskyddad rättighet i Sverige. Den digitala tidsålderns inträde har möjliggjort för fler människor att söka, uttrycka och sprida åsikter och information globalt. Demokratiseringen samt digitaliseringen av vår vardag har bidragit till att medborgare och journalister lättare kan granska makten i såväl moderna demokratier som totalitära regimer.

Denna rättighet har dock kommit att ifrågasättas av medier, politiker och globala techgiganter. De sistnämnda har skapat sig en monopolliknande ställning på sociala medieplattformar och har därmed en enorm makt att påverka opinionsbildning och vilka åsikter som tillåts och inte tillåts. Röster har höjts för att censur ligger inom deras fulla rättighet, trots att det inte finns något som säger att näringsfriheten måste offras på bekostnad av yttrandefriheten, eller tvärtom. Man verkar redan i dag på en reglerad marknad där det inte råder ett motsatsförhållande mellan demokrati och marknadsekonomi.

I kölvattnet av det amerikanska presidentvalet har trots detta flera konservativa politiker och opinionsbildare fått sina kommunikationskanaler blockerade. Den amerikanske presidenten fick sitt Twitter-, Facebook- och Instagramkonto avstängt. På Twitter föregicks avstängningen dessutom av så kallad faktagranskning där man diskrediterade presidentens åsikter. Faktagranskning av politiker och makthavare är normalt en uppgift som journalistiken ägnar sig åt, men här har alltså Twitter tagit sig friheter som ligger utanför dess roll.

Även i Europa och Sverige har vi sett liknande exempel. Den sverigedemokratiska Europaparlamentarikern Jessica Stegrud fick nyligen sitt Facebookkonto avstängt sedan hon besvarat ett grovt påhopp. Swebbtv raderades från Youtube för att ha uttryckt uppfattningar som inte strider mot nationell lagstiftning. Och inför valet 2018 kallade justitieminister Morgan Johansson upp företrädare för Facebook och Google för att diskutera ”klagomål på innehållet”.

Det här är en farlig utveckling som är ett hot mot individens demokratiska fri- och rättigheter. Godtycklighet av detta slag är i regel förbehållet auktoritära stater som önskar tysta kritiker och ska därför inte förekomma i Sverige. Vidare är denna typ av försök till påverkan och kontroll ett sluttande plan, eftersom de åsikter som för tillfället uppfattas som obekväma varierar över tid och är

beroende av det enskilda företags policy. Vad som är en acceptabel åsikt i dag kan innebära ett brott mot företags policy i morgon och vice versa.

Med anledning av detta vill jag fråga kultur- och demokratiminister Amanda Lind:

Hur avser regeringen att säkerställa den grundlagsskyddade yttrandefriheten på reglerade sociala medieplattformar?

.....

Dennis Dioukarev (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander